

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město, Tel. +420 257 042 094,
ID datové schránky: qr9ab9x, e-mail: arbitr@finarbitr.cz, https://www.finarbitr.cz

Navrhovatel

Zástupce

Mgr. Jan Dáňa
advokát
IČO 662 54 116
Václavské náměstí 837/11
110 00 Praha 1

Instituce

AXA životní pojišťovna a.s.
IČO 618 59 524
Lazarská 13/8
120 00 Praha 2

Zástupce

JUDr. Jan Malý
advokát
IČO 662 57 743
Sokolovská 5/49
186 00 Praha 8

Č. j. FA/SR/ZP/17/2018 - 27

Praha 29. 3. 2019

N á l e z

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 28. 12. 2017 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh Navrhovatele proti Instituci, vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o zaplacení částky ve výši 50.852 Kč s příslušenstvím ve výši zákonného úroku z prodlení, takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

Odůvodnění:

1. Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatel se domáhá po Instituci vrácení zaplaceného pojistného jako bezdůvodného obohacení z absolutně neplatné pojistné smlouvy a zákonný úrok z prodlení, protože Instituce na základě této smlouvy nepřebrala pojistné riziko od Navrhovatele a pojistná smlouva tak svým obsahem odporuje zákonu, když se v ní nesjednává pojištění.

Finanční arbitr zjistil, že Navrhovatel a Instituce uzavřeli dne 11. 11. 2009 smlouvu o investičním životním pojištění Comfort Plus č. ■■■ s počátkem pojištění 5. 11. 2009 a pojistnou dobou 30 let (dále jen „Pojistná smlouva“).

Finanční arbitr považuje Navrhovatele za spotřebitele podle § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože nezjistil, že by Navrhovatel ve smluvním vztahu s Institucí nevystupoval jako fyzická osoba, která nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, jak definují spotřebitele hmotněprávní předpisy.

Z veřejného výpisu z obchodního rejstříku finanční arbitr zjistil, že Instituce je pojišťovnou a podle Pojistné smlouvy i pojistitelem, může tedy být účastníkem řízení před finančním arbitrem, neboť jsou splněny podmínky stanovené v § 1 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 3 odst. 1 písm. e) zákona o finančním arbitrovi.

K rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je finanční arbitr příslušný, protože se jedná o spor mezi spotřebitelem a pojistitelem při výkonu práv a plnění povinností z životního pojištění ve smyslu § 1 odst. 1 písm. e) zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování

tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českých soudů.

2. Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel tvrdí, že primární funkcí Instituce je přebírat rizika od Navrhovatele a zajistit tak finanční eliminaci nahodilých událostí, což je podle Navrhovatele definice pojištění (pojišťovací činnosti). Navrhovatel argumentuje, že pojmovým znakem pojišťovací činnosti je riziko jako nejistota, která se dá kvantifikovat pomocí počtu pravděpodobnosti.

Navrhovatel tvrdí, že pro Pojistnou smlouvu je charakteristické, že výše pojistného plnění závisí na výnosech z investování, zatímco investiční riziko nese Navrhovatel. Navrhovatel tvrdí, že Pojistnou smlouvu lze klasifikovat jako spojení rizikového životního pojištění a investování. Navrhovatel dovozuje, že Pojistná smlouva musí být skutečně pojištěním, tzn., že pojistná funkce nesmí být potlačena natolik, aby se již o pojištění nejednalo.

Navrhovatel namítá, že Pojistná smlouva neodpovídá zákonné definici pojišťovací činnosti a definici životního pojištění. Navrhovatel má za to, že vzhledem k poměru sjednané pojistné částky pro případ smrti ve výši 0 Kč, měsíčního pojistného ve výši 2.000 Kč a pojistné doby 30 let, chybí v Pojistné smlouvě základní pojmový znak pojišťovací činnosti, a to přenesení a převzetí pojistného rizika Institucí.

Navrhovatel namítá, že z důvodu absence převzetí a přenesení pojistného rizika Institucí, není předmětem Pojistné smlouvy pojištění a Pojistná smlouva je tak v rozporu se zákonem č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pojišťovnictví“). Z obsahu Pojistné smlouvy vyplývá, že Instituce na jejím základě spíše poskytovala investiční služby, když obsahuje pouze složku investiční.

Navrhovatel argumentuje, že Pojistná smlouva je v rozporu se zákonem o pojišťovnictví, neboť vzhledem k absenci pojištění nelze závazky Instituce podle Pojistné smlouvy podřadit pod pojem pojišťovací činnosti, zajišťovací činnosti ani pod pojem „činnosti s ní související“, když součástí povinností Instituce není poskytnutí pojistné ochrany.

Navrhovatel namítá, že Pojistná smlouva odporuje smyslu a účelu zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podnikání na kapitálovém trhu“), jelikož na jejím základě jsou Institucí poskytovány služby, které podléhají regulaci a povolením podle tohoto zákona, bez těchto povolení.

Navrhovatel namítá, že Pojistná smlouva je tudíž neplatná ve smyslu § 39 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „starý občanský zákoník“).

Navrhovatel odmítá námitku promlčení, kterou v řízení před finančním arbitrem vnesla Instituce a s odkazem na relevantní judikaturu (například rozhodnutí Ústavního soudu ČR ze dne 15. 1. 1997, sp. zn. II. ÚS 309/95 nebo Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2002, sp. zn. 25 Cdo 1839/2000) namítá, že Pojistná smlouva je neplatná pouze z důvodů na straně Instituce, promlčení by bylo pro Navrhovatele nepřiměřeně tvrdým postihem a námitka promlčení je vnesena subjektem, který není v dobré víře, a proto se námitka promlčení přičítá dobrým mravům a nemůže požívat právní ochranu.

3. Tvrzení Instituce

Instituce potvrzuje, že s Navrhovatelem uzavřela Pojistnou smlouvu a považuje jí za platně sjednanou. Instituce odmítá neplatnost pojistných smluv s „*tzv. nulovou pojistnou částkou*“. Instituce argumentuje, že podrobně se k této otázce již vyjádřila v jiných sporech

(FA/ZP/636/2015 a FA/ZP/657/2014) a svou další argumentaci si ponechá pro případné námitkové řízení.

Instituce odkazuje, že poskytování investičního životního pojištění je upraveno v zákoně o pojišťovnictví a poskytování investičních služeb je upraveno zákonem o podnikání na kapitálovém trhu; a že tyto zákony na sebe neodkazují, nejsou vůči sobě ve vztahu subsidiarity ani speciality, naopak, jedná se o dva samostatné speciální zákony upravující oddělené činnosti, kdy každou ze služeb může poskytovat pouze instituce s příslušnou licenci.

Instituce argumentuje, že Pojistná smlouva splňuje veškeré obligatorní náležitosti ve smyslu § 4 odst. 1 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pojistné smlouvě“) a že obsahem Pojistné smlouvy je tedy i vymezení pojistného nebezpečí a pojistné události, s nímž je spojeno převzetí rizik. Instituce odkazuje, že určení výše pojistné částky vyplývá z autonomie vůle pojistníka s přihlédnutím k jeho zájmům a požadavkům a také k účelu Pojistné smlouvy.

Instituce argumentuje, že Pojistná smlouva s nulovou částkou nemůže být neplatná pro údajné nepřevzetí pojistného rizika pojistitelem, protože Instituce jako pojistitel přebírá pojistná rizika v rozsahu stanoveném Pojistnou smlouvou s tím, že Navrhovatel je oprávněn kdykoliv požádat o změnu pojistné částky. Instituce tvrdí, že převzetí rizika v Pojistné smlouvě existuje, přičemž jeho rozsah je vymezen a je proměnný v závislosti na ujednání v Pojistné smlouvě a na rozhodnutí Navrhovatele jako pojistníka.

Instituce namítá, že Pojistnou smlouvu nelze shledat za neplatnou pro rozpor se zákonem o pojišťovnictví, protože se jedná o veřejnoprávní normu, neboť i pokud by k porušení takové normy došlo, bylo by vyhodnocení této skutečnosti svěřeno výhradně orgánu dohledu.

K tvrzení Navrhovatele o absenci pojistného zájmu při sjednání Pojistné smlouvy Instituce odkazuje na § 3 písm. n) zákona o pojistné smlouvě a tvrdí, že s ohledem na skutečnost, že dále zákon s pojmem „pojistný zájem“ neoperuje (kromě § 28 odst. 3 téhož zákona), považuje Instituce námitku absence pojistného zájmu za zcela irelevantní.

Instituce (vzhledem k tomu, že Navrhovatel je pojistníkem a zároveň i pojištěným) považuje pojistný zájem za prokázaný a argumentuje, že pojistný zájem se pojí s osobou, která čerpá majetkový prospěch nebo výhodu z toho, že určitý majetek existuje a je uchován do budoucnosti, a rovněž odráží přání pojistitele, aby škodné následky pojistné události nenastaly, jakož i jeho zájem na tom, že chráněná hodnota nebude pojistnou událostí zničena, zmenšena nebo jinak dotčena.

Instituce namítá, že Navrhovatel uzavřením Pojistné smlouvy svobodně projevil svou vůli, o čemž svědčí vlastnoruční podpis Navrhovatele pod Pojistnou smlouvou a zaplacení pojistného ve výši uvedené v návrhu Pojistné smlouvy.

Instituce tvrdí, že se Navrhovatel s veškerými relevantními pojistnými podmínkami seznámil a svým vlastnoručním podpisem na Pojistné smlouvě stvrdil převzetí příslušné pojistné dokumentace a projevil tak s těmito dokumenty výslovný souhlas.

Instituce dále z procesní opatrnosti namítá promlčení Navrhovatelem požadovaného nároku v posuzované věci, jakož i nároku Navrhovatele domáhat se relativní neplatnosti nebo náhrady škody. Instituce argumentuje, že Navrhovatel měl ke dni uzavření Pojistné smlouvy veškeré informace o její povaze, a tudíž od okamžiku uzavření Pojistné smlouvy měl možnost domáhat se její neplatnosti nebo náhrady škody. Shodně Navrhovatel dále namítá promlčení nároku na vrácení veškerých plateb pojistného v dvouleté subjektivní promlčecí době, když nárok na vrácení jednotlivých plateb pojistného, jako bezdůvodné obohacení, se promlčuje samostatně od jejich úhrady.

Instituce namítá, že Navrhovatel nemá právní zájem na určení neplatnosti Pojistné smlouvy, když při takovém zjištění by vznikla stranám sporu povinnost vrátit si vzájemná bezdůvodná obohacení. Navrhovatel by měl v takovém případě povinnost vrátit Instituci vyplacené odkupné ve výši 41.648 Kč, tedy částku, která značně převyšuje nepromlčené pojistné, které by byla v takovém případě Instituce povinna vrátit Navrhovateli.

Instituce namítá, že absence převzetí pojistného rizika není podstatnou náležitostí Pojistné smlouvy, která by mohla mít za následek její neplatnost. Uzavření pojistné smlouvy s nulovou pojistnou částkou zákon o pojistné smlouvě nevylučuje. Instituce považuje za nadbytečné opakovaně uvádět další argumentaci k převzetí pojistného rizika a k existenci pojistného zájmu, když tuto opakovaně uvedla v jiných sporech a je třeba tuto právní otázku vyřešit v řízení před soudem.

4. Jednání o smíru

Finanční arbitr v souladu s § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi vyzval účastníky řízení ke smírnému vyřešení sporu. Navrhovatel v rámci smírného řešení sporu požadoval vrácení zbylého zaplaceného pojistného a uhrazení nákladů právního zastoupení ve výši 3 úkonů právní služby. Instituce vyloučila možnost smírného řešení sporu a trvá na zamítnutí návrhu. Smírného řešení se proto mezi stranami sporu před vydáním tohoto nálezu finančnímu arbitrovi nepodařilo dosáhnout.

5. Právní posouzení

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 a 3 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Finanční arbitr při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady.

Finanční arbitr při rozhodování aplikuje rozhodné psané právo, posuzuje všechny shromážděné podklady samostatně i ve vzájemné souvislosti s přihlédnutím k předmětu projednávaného sporu. Finanční arbitr se tam, kde je to možné, opírá a odvolává na relevantní ustálenou judikaturu obecných soudů nebo Ústavního soudu. Finanční arbitr tak činí proto, aby jeho rozhodnutí bylo věcně a právně správné a přesvědčivé pro obě strany sporu, a zároveň i pro soud, který bude případně na základě žaloby kterékoli strany sporu rozhodnutí finančního arbitra přezkoumávat, rozhodnutí finančního arbitra jako správné potvrdil a žalobu proti němu zamítl.

Předmětem sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je posouzení nároku Navrhovatele na zaplacení částky ve výši 50.852 Kč jako zaplaceného pojistného představující bezdůvodné obohacení spolu s příslušenstvím, a to z důvodu absolutní neplatnosti Pojistné smlouvy pro její rozpor se zákonem.

6.1 *Skutková zjištění*

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů zjistil, že

- a) Navrhovatel s Institucí uzavřeli Pojistnou smlouvu dne 11. 11. 2009;
- b) na základě žádosti Navrhovatel došlo v průběhu trvání Pojistné smlouvy opakovaně ke změně výše měsíčního pojistného, a to na 1.000 Kč nebo 500 Kč;
- c) Navrhovatel zaplatil Instituci v souvislosti s Pojistnou smlouvou na pojistném celkem 93.837 Kč;
- d) pojištění sjednané Pojistnou smlouvou zaniklo ke dni 4. 2. 2016 na základě výpovědi Navrhovatele;

- e) Instituce v souvislosti se zánikem Pojistné smlouvy vyplatila Navrhovateli dne 9. 2. 2016 odkupné ve výši 41.648 Kč.

6.2 Rozhodná právní úprava

Pojistná smlouva byla uzavřena za účinnosti zákona o pojistné smlouvě a starého občanského zákoníku. Podle § 1 odst. 2 zákona o pojistné smlouvě přitom platí, že „[n]ejsou-li některá práva a povinnosti účastníků soukromého pojištění upravena tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem, řídí se občanským zákoníkem“.

Podle § 3028 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „nový občanský zákoník“), který nahradil s účinností od 1. 1. 2014 starý občanský zákoník a v oblasti soukromého pojištění rovněž zákon o pojistné smlouvě, se tímto zákonem (myšleno novým občanským zákoníkem) „řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí jeho účinnosti“ a podle odstavce 3 platí, že se právní poměry, na které se nevztahuje odstavec druhý (práva osobní, rodinná a věcná), a „vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí činnosti tohoto zákona“, řídí dosavadními právními předpisy, tedy zákonem o pojistné smlouvě a starým občanským zákoníkem.

Podle § 3036 nového občanského zákoníku platí, že se podle dosavadních právních předpisů až do svého zakončení posuzují i lhůty a doby, které začaly běžet přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Rozhodnou právní úpravou v posuzované věci je tedy zákon o pojistné smlouvě a starý občanský zákoník.

6.3 Rozhodná smluvní úprava

Finanční arbitr zjistil, že se nedílnou součástí Pojistné smlouvy staly Pojistné podmínky 0307 účinné od 15. 3. 2007 (dále jen „Pojistné podmínky“), Obchodní podmínky pojistitele 0408 účinné od 1. 4. 2008 (dále jen „obchodní podmínky“) a Zvláštní pojistné podmínky ZPP-IŽP-1208 s přílohou účinné od 1. 12. 2008 (dále jen „Zvláštní pojistné podmínky“), a dále, že

- a) Navrhovatel a Instituce si v Pojistné smlouvě sjednali dobu trvání pojištění 30 let a běžné měsíční pojistné ve výši 2.000 Kč;
- b) Instituce se v Pojistné smlouvě (hlavní formulář Pojistné smlouvy ve spojení s článkem 4. 6., Hlavy II. [Zvláštní část] Pojistných podmínek) zavázala pro případ smrti vyplatit „*plnění ve výši hodnoty podílových jednotek vedených na podílovém účtu k datu oznámení pojistné události nebo vyplatí plnění ve výši sjednané pojistné částky pro případ smrti, jestliže pojištěný (rozuměj Navrhovatele) zemřel před dosažením věku 75 let a hodnota podílových jednotek vedených na podílovém účtu k datu oznámení pojistné události je nižší než sjednaná pojistná částka pro případ smrti*“;
- c) Navrhovatel s Institucí si sjednali výslovně v Pojistné smlouvě (resp. v jejím návrhu jako jediném individualizovaném dokumentu Pojistné smlouvy) pojistnou částku ve výši „0 Kč“;
- d) pro případ dožití se sjednaného konce pojištění se Instituce zavázala Navrhovateli podle čl. 4. 7., Hlavy II. (Zvláštní část) Pojistných podmínek vyplatit pojistné plnění ve výši odkupného, resp. v konkrétních případech plnění ve výši hodnoty podílových jednotek;
- e) výše odkupného je podle článku 4. 10., Hlavy II. (Zvláštní část) Pojistných podmínek „*dána celkovou hodnotou podílových jednotek vedených na podílovém účtu ke dni zániku pojištění, sníženou o dlužné poplatky a o jednorázový poplatek za zrušení*“

pojistné smlouvy, který odpovídá hodnotě dosud neuhrazených počátečních nákladů a jehož způsob výpočtu je stanoven v obchodních podmínkách“;

- f) *podílovým účtem se podle článku 4. 1., Hlavy II. (Zvláštní část) Pojistných podmínek rozumí „individuální účet vedený pojistitelem k dané pojistné smlouvě tvořený podílovými jednotkami jednotlivých fondů“;*
- g) *k podílové jednotce v článku 4. 1., Hlava II. (Zvláštní část) Pojistné podmínky upravují, že „pro účely pojištění pojistitel rozděljuje pomyslně každý fond na části se stejnou hodnotou – podílové jednotky – a stanovuje jejich prodejní a nákupní cenu. Pojistník za pojistné nakupuje podílové jednotky jednotlivých fondů“;*
- h) *podle článku 4. 5. odst. 1., Hlavy II. (Zvláštní část) Pojistných podmínek je veškeré běžné pojistné zaplacené pojistníkem za první 2 roky „použito k nákupu počátečních podílových jednotek jednotlivých podílových fondů dle platného alokačního poměru...“, když podle odst. 2 „[b]ěžné pojistné, které nebude použito k nákupu počátečních jednotek, bude použito k nákupu akumulčních podílových jednotek podle platného alokačního poměru“;*
- i) *podle článku 4. 1., Hlavy II. (Zvláštní část) Pojistných podmínek se fondem rozumí „portfolio různých investičních instrumentů založené a spravované pojistitelem nebo správcem pověřeným pojistitelem, které má společnou investiční strategii a které bylo vytvořeno pouze pro účely tohoto pojištění“;*
- j) *Navrhovatel s Institucí sjednali přímo v Pojistné smlouvě (resp. v jejím návrhu jako jediném individualizovaném dokumentu Pojistné smlouvy) v části „Způsob stanovení investiční strategie pro tarify 100 a 110“ předdefinovanou agresivní investiční strategii s rozložením z 30 % do Fondu smíšeného, z 30 % do AXA Selection Emerging Equity fond, z 20 % do Fondu zahraničního (z Obchodních podmínek vyplývá, že klient při investici do těchto fondů podstupuje vyšší investiční riziko za účelem dosažení vyššího zisku) a z 20 % do AXA CEE Dluhopisový fond (z Obchodních podmínek vyplývá, že se jedná o fond pro konzervativní investory);*
- k) *Pojistná smlouva výslovně v odst. 2, čl. 4.13., Hlavy II. (Zvláštní část) Pojistných podmínek potvrzuje, že vývoj hodnoty podílových jednotek (vyjma fondu AXAF 11, do kterého Navrhovatel ovšem neinvestoval), a tudíž i vývoj hodnoty celého podílového účtu, není garantován.*

6.4 Pojištění obecně, pojistná smlouva jako pojmenovaný smluvní typ

Smyslem a účelem pojištění je uspokojení potřeby pojistníka zajistit se před očekávanými nepříznivými dopady předem nejisté události tím, že pojistník riziko vzniku pojistné události a jejích následků přenese zcela nebo zčásti na pojistitele. Nastane-li nahodilá událost, pojistitel její nepříznivé následky kompenzuje pojistníkovi v jeho majetkové rovině tím, že mu vyplatí předem sjednané peněžité pojistné plnění. Pojistitel tak na sebe bere po dobu trvání pojistné smlouvy riziko, že předem nejistá událost v této době skutečně nastane a on bude nucen pojistníkovi plnit.

Pojištění se v soukromoprávní rovině realizuje na základě pojistné smlouvy, v tomto případě uzavřené v režimu zákona o pojistné smlouvě (výslovně pojmenovaný smluvní typ) a starého občanského zákoníku jako obecného hmotněprávního předpisu.

Pojistná smlouva jako právní úkon musí především splňovat náležitosti podle zákona o pojistné smlouvě jako speciálního zákona, ale i obecné náležitosti kladené na veškeré právní úkony starým občanským zákoníkem, tedy náležitost svobodné a vážné vůle, srozumitelnosti a určitosti (§ 37 starého občanského zákoníku), způsobilosti k právním úkonům (§ 38 starého občanského zákoníku) a dovolenosti právního úkonu, tedy že neodporuje zákonu nebo jej neobchází, ani se nepříčí dobrým mravům (§ 39 starého občanského zákoníku).

Zákon o pojistné smlouvě upravuje vztahy mezi účastníky pojištění vzniklé na základě pojistné smlouvy, když podle § 2 zákona o pojistné smlouvě se pojistnou smlouvou rozumí, „smlouv[a] o finančních službách, ve které se pojistitel zavazuje v případě vzniku nahodilé události poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění a pojistník se zavazuje platit pojistiteli pojistné“.

Podstatnými náležitostmi pojistné smlouvy jsou tak vedle identifikace smluvních stran závazek pojistitele poskytnout pojistné plnění v případě předem vymezené pojistné události a závazek pojistníka za to pojistiteli platit pojistné.

V důvodové zprávě k zákonu o pojistné smlouvě stojí, že: „Základním charakteristickým znakem pojistné smlouvy je závazek pojistitele poskytnout ve sjednaném rozsahu pojistné plnění, jestliže na straně pojištěného vznikne nahodilá událost blíže vymezená ve smlouvě. Na druhé straně osobě, která s pojistitelem smlouvu uzavřela (pojistník), vzniká povinnost uhradit pojistiteli stanovené pojistné. Jedná se tedy o dvoustranný závazek vyznačující se jak vzájemností práv a povinností, tak i vzájemnou podmíněností plnění (synallagmatický právní vztah).

Z právního hlediska vyplývá i hledisko ekonomické. Základním charakteristickým znakem pojištění, jako vztahu ekonomického, je rozdělení pojistného rizika, resp. následků jeho realizace mezi větší počet subjektů. Tímto ekonomickým rozložením se zmírňují nebo odstraňují většinou nepříznivé důsledky nahodilých událostí. Pojistitel takto na sebe přenáší za úplatu (pojistné) pojistné riziko. Toto pojistné kalkuluje pojistitel na základě pojistně matematických metod založených na statistických údajích. Objem takto získaných peněžních prostředků musí zabezpečovat trvalou splnitelnost převzatých závazků. Tento způsob činnosti tak vyžaduje jak odbornou, tak i dostatečnou kapitálovou vybavenost pojistitele. Z tohoto důvodu je pojišťovací činnost podmíněna udělením povolení příslušným státním orgánem, který současně vykonává státní dozor nad touto činností. Tím se dostáváme k vzájemnému vztahu soukromoprávní úpravy, kterou je pojistná smlouva, a veřejnoprávní úpravy soukromého pojištění, kterou je zejména zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů.“

Pojmy, které zákonná definice pojistné smlouvy využívá, a další, které zavádí zákon o pojistné smlouvě, vysvětluje ustanovení § 3 zákona o pojistné smlouvě.

Ustanovení § 4 zákona o pojistné smlouvě pak výslovně stanoví, jaké obsahové náležitosti musí mít každá pojistná smlouva, podle kterého: „Pojistná smlouva obsahuje vždy

- a) určení pojistitele a pojistníka,
- b) určení oprávněné osoby,
- c) určení, zda se jedná o pojištění škodové nebo obnosové,
- d) vymezení pojistného nebezpečí a pojistné události,
- e) výši pojistného, jeho splatnost a údaj o tom, zda se jedná o pojistné běžné nebo jednorázové,
- f) vymezení pojistné doby a doby, na kterou byla pojistná smlouva uzavřena,
- g) v případě pojištění osob, bylo-li dohodnuto, že se oprávněná osoba bude podílet na výnosech pojistitele, způsob, jakým se oprávněná osoba na těchto výnosech bude podílet“.

Přenesení pojistného rizika z pojistníka na pojistitele představuje nutný ekonomický důvod pojistné smlouvy jako právního titulu, na jejímž základě se pojištění realizuje.

V případě, že by k přebrání pojistného rizika pojistitelem na základě pojistné smlouvy nedošlo, jinými slovy, pojistitel by nebyl pojistnou smlouvou vázán k žádnému peněžitému plnění nebo by sjednané plnění nebylo nijak garantováno, pojištění by zcela ztratilo smysl, neboť riziko nepříznivých dopadů by fakticky stále nesl pojistník. V případě, že pojistná smlouva sice sjednává pojistné plnění (plnění v případě vzniku pojistné události), ale nijak

jeho výši negarantuje, představuje pro pojistníka stejnou nejistotu (zda vůbec a případně v jaké výši dostane pojistné plnění, zda bude dostatečné či nikoli) jako sama nahodilá událost a její nepříznivé důsledky.

Nahodilou událostí se podle § 3 písm. a) zákona o pojistné smlouvě rozumí „skutečnost, která je možná a u které není jisté, zda v době trvání soukromého pojištění vůbec nastane, nebo není známa doba jejího vzniku“. Pojistnou událostí je podle § 3 písm. b) zákona o pojistné smlouvě „nahodilá skutečnost blíže označená v pojistné smlouvě nebo ve zvláštním právním předpisu, na který se pojistná smlouva odvolává, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele poskytnout pojistné plnění“.

Pojistné riziko představuje „mír[u] pravděpodobnosti vzniku pojistné události vyvolané pojistným nebezpečím“ (§ 3 písm. m) zákona o pojistné smlouvě). Pojistným nebezpečím se pak podle § 3 písm. l) zákona o pojistné smlouvě rozumí „možná příčina vzniku pojistné události“.

Pojistné riziko tak tvoří dva znaky, a to existence pojistného nebezpečí, které může vyvolat vznik pojistné události, a sama možnost (pravděpodobnost), že taková událost skutečně nastane. Přebere-li na sebe pojistitel pojistné riziko, čelí následkům této pravděpodobnosti pojistitel, nikoli pojistník.

Přenesení pojistného rizika na pojistitele proto odpovídá pojistnému zájmu pojistníka (potřebě zmírnění, případně eliminace, následků pojistné události), jinými slovy, pojistný zájem je realizován přenesením pojistného rizika. Pojistným zájmem se podle § 3 písm. n) zákona o pojistné smlouvě rozumí „oprávněná potřeba ochrany před následky nahodilé skutečnosti vyvolané pojistným nebezpečím“. Oprávněnou potřebu ochrany má pojistník jako osoba, „na jejíž život, zdraví, majetek, odpovědnost za škodu nebo jiné hodnoty pojistného zájmu se soukromé pojištění vztahuje“ (§ 3 písm. h) zákona o pojistné smlouvě).

Jak popisuje rovněž odborná veřejnost, „[p]odle původních návrhů ZPS (rozuměj zákon o pojistné smlouvě) měl institut pojistného zájmu sloužit jako záruka, že pojištění nebude zneužíváno ke spekulaci. Proto byl koncipován jako podmínka vzniku a trvání pojištění. Záměr legislativců směřoval k tomu, aby pojištění mohlo vzniknout a trvat pouze tehdy, jestliže (kumulativně) existuje - reálná možnost vzniku skutečnosti, která je způsobilá vyvolat škodu na předmětu pojištění nebo vyvolat kapitálovou potřebu, - oprávněná potřeba ochrany před následky pojistného nebezpečí. Podle původní koncepce mělo pojištění zánikem pojistného zájmu ex lege zanikat. Protože však nebylo zřejmé, jak se bude tato podmínka prokazovat, byl text tohoto ustanovení v průběhu legislativního procesu vypuštěn“ (srov. Bohman L., Wawerková M., Zákon o pojistné smlouvě – komentář, 2. vydání, Praha, Linde Praha, 2009, str. 33-34 a Hulmák a kol., Občanský zákoník VI. závazkové právo zvláštní část (§ 2055-3014), 1. vydání, Praha, nakl. C. H. Beck, 2014, str. 1304).

Platnost pojistné smlouvy existencí pojistného zájmu podmiňuje rovněž současná právní úprava pojistné smlouvy obsažená v novém občanském zákoníku, když podle § 2764 odst. 1 platí, že „[n]eměl-li zájemce pojistný zájem a pojistitel o tom při uzavření smlouvy věděl nebo musel vědět, je smlouva neplatná“.

Ačkoli text zákona o pojistné smlouvě výslovně nestanoví důsledky absence pojistného zájmu, neznamená to, že žádné nenastanou, navíc v situaci, kdy absentuje rovněž přenesení pojistného rizika.

Vzhledem k charakteru pojistného rizika jako ekonomického hlediska pojištění a pojistného zájmu jako smyslu pojištění pro pojistníka je zřejmé, že se obě dvě tyto esenciální náležitosti pojištění musí promítnout do samotné pojistné smlouvy jako celku, i když je zákonodárce výslovně nevyjmenovává mezi obsahovými náležitostmi v § 4 zákona o pojistné smlouvě, resp. v případě přenesení pojistného rizika tak činí nepřímo v písm. d) požadavkem na

vymezení pojistného nebezpečí a pojistné události, když tyto dva znaky určují míru pravděpodobnosti vzniku pojistné události, tj. právě pojistné riziko.

Pojistný zájem se v pojistné smlouvě musí promítnout právě prostřednictvím přenesení pojistného rizika na pojistitele, kterým se naplňuje potřeba ochrany pojistníka před následky pojistné události.

Z toho vyplývá, že smlouva, na jejímž základě nedochází k přenesení pojistného rizika a která nereflektuje pojistný zájem, tak odporuje smyslu a účelu zákona o pojistné smlouvě.

To ostatně potvrzuje i veřejnoprávní úprava, když například § 2 odst. 1 písm. f) zákona o pojišťovnictví rozumí zajišťovnou „*právníck[ou] osob[u], jejíž činností je přebírání pojistných rizik postoupených pojišťovnou nebo jinou zajišťovnou, se sídlem na území České republiky, která provozuje zajišťovací činnost podle tohoto zákona, nebo právnícká osoba se sídlem v zahraničí, která provozuje zajišťovací činnost v souladu s právní úpravou země svého sídla*“. Současně podle aktuální právní úpravy, tj. § 3 odst. 1 písm. f) zákona č. 277/2009 Sb. o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů, který byl v době uzavření Pojistné smlouvy již platný, se pojišťovací činností rozumí „*přebírání pojistných rizik na základě uzavřených pojistných smluv a plnění z nich, přičemž součástí pojišťovací činnosti je správa pojištění, likvidace pojistných událostí, poskytování asistenčních služeb, nakládání s aktivy, jejichž zdrojem jsou technické rezervy pojišťovny, uzavírání smluv pojišťovnou se zajišťovnamí o zajištění závazků pojišťovny vyplývajících z jí uzavřených pojistných smluv a činnost směřující k předcházení vzniku škod a zmírňování jejich následků*“.

Pojmovým znakem pojišťovací činnosti v podobě uzavírání pojistných smluv se zájemci o pojištění je tak i podle veřejnoprávní úpravy přenos pojistného rizika. A contrario absence přebírání pojistného rizika znamená vybočení z pojišťovací činnosti předpokládané sice veřejnoprávním předpisem, která je však v soukromoprávní rovině realizována prostřednictvím pojistných smluv uzavíraných v režimu zákona o pojistné smlouvě. Činnost, která nenaplňuje znaky pojišťovací činnosti, nemůže být vykonávána zaštiťujíc se pojistnou smlouvou, neboť jako taková odporuje zákonu o pojistné smlouvě.

Pojistná smlouva v režimu zákona o pojistné smlouvě je smlouva úplatná, když z povahy pojištění plyne, že pojistník platí právě (především) za přenesení pojistného rizika na pojistitele (srov. § 3 písm. p) zákona o pojistné smlouvě a citovanou důvodovou zprávu k tomuto zákonu). V případě, že by pojistitel nepřebíral pojistné riziko a pojistník by přesto hradil pojistné, pojistník by fakticky platil „za nic“. Stejně tak by pojistitel jako podnikatel vykonávající svou činnost za účelem dosažení zisku nepochybně neposkytoval pojistníkovi službu (pojištění) v případě, že by za to od pojistníka nedostal zapláceno.

6.5 Investiční životní pojištění

Životní pojištění je jako pojistný produkt výslovně upraveno v § 54 zákona o pojistné smlouvě. Podle jeho odst. 1 „*[v] životním pojištění lze pojistit fyzickou osobu zejména pro případ smrti, dožití se určitého věku, nebo dne stanoveného v pojistné smlouvě jako konec soukromého pojištění, anebo pro případ jiné skutečnosti týkající se změny osobního postavení této osoby*“. Definici investičního životního pojištění zákon o pojistné smlouvě neobsahuje.

Pojem investičního životního pojištění sice přímo neupravuje ani zákon o pojistné smlouvě, avšak s tímto typem pojištění zjevně počítá (a tudíž jej jako takový aprobuje), když v § 66 odst. 2 písm. h) a i), odst. 5 a odst. 6 písm. b) stanoví, které informace připadající v úvahu právě v případě investičního životního pojištění musí být zájemci oznámeny před uzavřením pojistné smlouvy.

Rovněž příloha 1 zákona o pojišťovnictví ve své části A bodu 1. až 3. zařazuje (mimo jiné) pojištění pro případ smrti, pro případ dožití, pro případ dožití se stanoveného věku nebo dřívější smrti, které je spojeno s investičním fondem mezi odvětví životních pojištění.

Podle § 21b zákona o pojišťovnictví současně platí, že pokud „*má pojistné plnění ze životního pojištění přímou vazbu na hodnotu jednotek kolektivního investování do převoditelných cenných papírů nebo na hodnotu aktiv vnitřního fondu, který je ve vlastnictví pojišťovny, obvykle rozdělený do jednotek, musí skladbu finančního umístění k těmto závazkům tvořit tyto jednotky nebo v případech, kdy nejsou jednotky stanoveny, aktiva vnitřního fondu*“.

Obecně je tedy v investičním životním pojištění hodnota pojistného plnění pro případ smrti nebo dožití velmi často vázána na hodnotu individuálního podílového účtu k datu pojistné události. Podílové jednotky pojišťovna klientovi nakupuje za celé nebo část přijatého pojistného (po odečtení pojistného na krytí rizik a sjednaných poplatků, případně tyto účtuje až následně na vrub nakoupených podílových jednotek). Ačkoli pojistné je majetkem pojišťovny, která nakupuje podílové jednotky, alokuje jej pojišťovna do podílových fondů zvolených pojistníkem, který tak de facto volí investiční strategii a nese investiční riziko. Hodnota podílového účtu (investice) není zpravidla nijak garantována a může růst nebo klesat.

Současně však podle § 54 odst. 2 zákona o pojistné smlouvě lze životní pojištění (a tedy i investiční životní pojištění) sjednat pouze jako pojištění obnosové. Zákon o pojistné smlouvě přitom rozumí obnosovým pojištěním „*soukromé pojištění, jehož účelem je získání obnosu, tj. dohodnuté finanční částky v důsledku pojistné události ve výši, která je nezávislá na vzniku nebo rozsahu škody*“ (§ 3 písm. aa) zákona o pojistné smlouvě).

V případě obnosového pojištění je pro případ pojistné události „*pojistitel povinen poskytnout jednorázové nebo opakované pojistné plnění v rozsahu stanoveném pojistnou smlouvou*“, když „*[z]ákladem pro stanovení výše pojistného a pro výpočet pojistného plnění je částka určená pojistníkem v pojistné smlouvě, která má být v případě vzniku pojistné události pojistitelem vyplacena (pojistná částka), nebo výše a četnost vyplácení důchodu*“ (srov. § 34 odst. 1 a 2 zákona o pojistné smlouvě).

Ačkoli zákon o pojistné smlouvě pro výpočet pravidelně hrazeného pojistného předpokládá jasně stanovenou pojistnou částku, stejně jako je stěžejní její význam pro stanovení výše pojistného plnění, nelze vyloučit určení pojistné částky až následně v budoucnu, avšak na základě předem jasně a určitě sjednaných pravidel. Tento závěr podporuje například závěr Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2002, v rozhodnutí sp. zn. 28 Cdo 1028/2002, že „*[n]ení vyloučeno, aby se pronajímatel s nájemcem dohodl ve smlouvě o nájmu nebytových prostor na takovém způsobu úhrady nájemného, podle kterého je nájemce oprávněn započíst si svou pohledávku z titulu investic do pronajatých nebytových prostor proti pohledávce pronajímatele na nájemné. Platnosti takového ujednání nebrání ani okolnost, že výše pohledávky nájemce není v době uzavření nájemní smlouvy dosud známa; podstatné je, aby šlo o pohledávku, kterou lze objektivně určit, byť i dodatečně*“.

Tak či onak, za sjednání obnosu, resp. konkrétní částky, nelze považovat nulu, u které zcela chybí ekonomický důvod uzavření pojištění (přenesení pojistného rizika) a rovněž pojistný zájem.

Co do určení pojistné částky pouze odkazem na předem neznámou hodnotu podílového účtu, i takové určení může naplnit účel pojištění, avšak za podmínky, že pojistné plnění není zcela závislé na neurčitých a předem nepředvídatelných okolnostech, které nemůže ovlivnit ani pojistník ani pojistitel.

Naopak, určení pojistné částky pouze odkazem na nejistý výsledek investování prostřednictvím (negarantované) investiční složky, kde lze určitý výnos předpokládat, ovšem nikoli s jistotou zaručit, odporuje významu, který má k stanovení výše pojistné částky – obnosu vést. Investiční složka, kde absentuje jakákoliv garance zhodnocení, nemůže sama o sobě plnit funkci životního pojištění.

Ačkoliv investiční životní pojištění kombinuje do jednoho finančního produktu dvě činnosti spočívající v pojištění a investování, je nutná stálá přítomnost složky tvořící životní pojištění, aby byl naplněn smysl a účel pojištění. Investiční životní pojištění, které by obsahovalo pojistnou složku jen formálně (například názvem, konstrukcí smlouvy), avšak nikoli fakticky, nelze chápat jako pojištění, jednalo by se o finanční produkt sloužící ryze k investování.

6.6 Disimulovaný právní úkon

V případě, že by v pojistné smlouvě absentovala pojistná složka a tato smlouva by byla neplatná pro rozpor se zákonem o pojistné smlouvě, nelze vyloučit, že skutečnou vůlí smluvních stran bylo dosažení jiného hospodářského výsledku než pojištění.

Podle § 41a odst. 2 starého občanského zákoníku platí, že: *„Má-li být právním úkonem zastřen právní úkon jiný, platí tento jiný úkon, odpovídá-li to vůli účastníků a jsou-li splněny všechny jeho náležitosti. Neplatnosti takového právního úkonu se nelze dovolávat vůči účastníku, který jej považoval za nezastřený.“*

Jak dovodil Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 19. 1. 2017, sp. zn. 21 Cdo 3613/2015: *„Má-li být právním úkonem učiněným naoko (simulovaným právním úkonem) zastřen jiný právní úkon (disimulovaný právní úkon), je předstíraný (simulovaný) právní úkon neplatný (srov. § 4 a § 18 zák. práce a § 41a odst. 2 obč. zák.). Splňuje-li však tento právní úkon současně náležitosti disimulovaného právního úkonu, je platný za podmínky, že svým obsahem nebo účelem neodporuje zákonu ani jej neobchází a že se ani nepříčí dobrým mravům (srov. § 4 a § 18 zák. práce, § 39 obč. zák.) - disimulovaný právní úkon (srov. § 4 a § 18 zák. práce a § 41a odst. 1 obč. zák.). Posouzení, zda určitý právní úkon je simulovaný nebo disimulovaný, nezáleží na tom, co jednající osoby (zejména v zájmu úspěšné simulace nebo disimulace) projevíly nebo jak svůj právní úkon označily, ale na obsahu právního úkonu a jeho pravé (skutečné) povaze.“*

Nejvyšší soud tak potvrdil svůj již dříve vyslovený závěr, že *„[p]odmínkou však je, že zastřený právní úkon odpovídá vůli subjektů, a dále, že jsou u něj splněny i všechny ostatní náležitosti požadované zákonem pro jeho platnost (srov. v právní teorii Jehlička, O., Švestka, J., Škárová, M. a kol. Občanský zákoník. Komentář. 8. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, str. 217)“* (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14. 12. 2005, sp. zn. 29 Odo 440/2004).

Pojišťovna, která by v rámci své činnosti poskytovala produkt sloužící k faktickému zprostředkování investic do cenných papírů, by tak poskytovala investiční služby v rámci smluvního typu označeného formálně jako pojistná smlouva, ačkoli by se ve skutečnosti jednalo o smluvní typ předpokládaný pro poskytování investičních služeb zákonem č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění účinném v době uzavření Pojistné smlouvy (dále jen „zákon o cenných papírech“).

Ačkoli by se taková smlouva v soukromoprávní rovině nemusela svým obsahem přičítat zákonu o cenných papírech, ve svém důsledku by odporovala právní úpravě podnikání na kapitálovém trhu, zejména zákonu č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o kolektivním investování“), a zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podnikání na kapitálovém trhu“).

Pojišťovna by na jejím základě poskytovala investiční služby (srov. zejména § 15 odst. 3 a 4 zákona o kolektivním investování), aniž by splnila přísné podmínky, které tento zákon (srov. § 76 zákona o kolektivním investování) ve spojení se zákonem o podnikání na kapitálovém trhu pro poskytování investičních služeb stanoví za účelem ochrany zákazníků, zejména se jedná o zajištění odbornosti osob, značné povinnosti, které jsou tímto zákonem vyžadovány v rámci pravidel jednání se zákazníky při poskytování investičních služeb (srov. § 15 a n. zákona o podnikání na kapitálovém trhu) a přispívání do Garančního fondu obchodníků s cennými papíry, a které nemohou být dostatečně nahrazeny pouhým splněním informačních povinností ve smyslu § 65 a n. zákona o pojistné smlouvě.

Takovým jednáním (poskytování investičních služeb za splnění podmínek plynoucích pouze ze zákona o pojistné smlouvě) by pojišťovna obcházela zákon o podnikání na kapitálovém trhu (k obcházení zákona srov. například závěry Nejvyššího soudu v rozhodnutí ze dne 21. 5. 2008, sp. zn. 30 Cdo 1430/2007, že „[s]mlouva, která neodporuje výslovnému zákonu, avšak svými důsledky směřuje k výsledku zákonu odporujícímu, je absolutně neplatná pro obcházení zákona (§ 39 obč. zák.); není rozhodné, zda účastníci smlouvy o důvodu její neplatnosti věděli (srov. 22 Cdo 505/2002). Obcházení zákona spočívá ve vyloučení závazného pravidla záměrným použitím prostředku, který sám o sobě není zákonem zakázaný, v důsledku čehož se uvedený stav stane z hlediska pozitivního práva nenapadnutelným“ nebo závěry Nejvyššího soudu v rozhodnutí ze dne 16. 5. 2012, sp. zn. 31 Cdo 717/2010, že „[z]ákon je pak obcházen tehdy, směřuje-li právní úkon k důsledkům, které sice výslovně zakázány nejsou, ale jejich nepřipustnost lze dovodit ze smyslu a účelu zákonné úpravy.“).

Finanční arbitr by proto takovou smlouvu nemohl prohlásit za platnou, i kdyby smluvní strany prokázaly, že uzavření takové smlouvy přesně s takovými parametry bylo jejich skutečnou vůlí, neboť by pro takový postup nenašel v českém právním řádu a ustálené judikatuře obecných soudů oporu.

6.7 Platnost Pojistné smlouvy

V řízení Navrhovatel ani Instituce netvrdí, že by Pojistnou smlouvu neuzavřeli svobodně a vážně, že by jim byl její obsah nesrozumitelný nebo že by byly některé její části neurčité (Navrhovatel své námitky ohledně obsahu staví na tom, že vinou podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele nepochopil povahu uzavíraného produktu coby investičního životního pojištění, neboť nebyl v době před uzavřením Pojistné smlouvy řádně informován o jejich parametrech).

Podle § 39 starého občanského zákoníku je absolutně neplatný „právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přičí dobrým mravům“. Takový právní úkon je neplatný od samého počátku a hledí se na něj, jako by nikdy nevznikl.

Pro posouzení, zda Pojistná smlouva odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přičí dobrým mravům, musí finanční arbitr posoudit znění, smysl a účel zákona o pojistné smlouvě a porovnat jej s textem Pojistné smlouvy představujícím navenek projevenou vůli Navrhovatele a Instituce.

Skutečnost, že je relevantní posuzovat nejen doslovné znění zákona, ale i jeho smysl a účel, dovodil rovněž Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 15. 12. 2004, sp. zn. 20 Cdo 2662/2003, nebo v novějším rozhodnutí ze dne 18. 5. 2016, sp. zn. 33 Cdo 603/2015, že „[p]ro právní úkony, které obsahem nebo účelem odporují zákonu, je charakteristické, že se ocitají v rozporu s výslovným imperativem (zákazem, příkazem) formulovaným v zákoně, popř. s imperativem obsahovým, tj. sice expressis verbis neformulovaným, ale ze zákona přímo vyplývajícím“.

Finanční arbitr nezjistil, že by v Pojistné smlouvě formálně chyběla některá z obsahových náležitostí, které zákon o pojistné smlouvě vyjmenovává v ustanovení § 4.

Navrhovatel s Institucí v Pojistné smlouvě sjednali investiční životní pojištění s nulovou pojistnou částkou, resp. s výplatou částky odpovídající hodnotě podílového účtu v době vzniku pojistné události. Instituce však hodnotu podílového účtu Navrhovateli nijak negarantovala, když veškeré zaplacené pojistné po odečtení sjednaných poplatků přesunula jako investici do rizikových fondů, u kterých není garantovaný jakýkoli výnos. Výše potenciálního výnosu v posuzovaném případě závisí ryze na tržních parametrech, které Instituce nemůže předem znát a ovlivnit, může je maximálně nezávazně odhadnout. Faktické investiční riziko (v extrémním případě riziko ztráty veškerých zaplacených splátek pojistného) nese Navrhovatel, který má vůči Instituci pohledávku na pojistné plnění ve výši odvislé pouze od předem nejistých okolností.

Takový produkt nezajišťuje základní potřebu Navrhovatele na zmírnění, případně eliminaci, nepříznivých následků vzniklé pojistné události, kterými měla být podle Pojistné smlouvy smrt Navrhovatele nebo dožití se sjednaného konce pojištění.

Jelikož je Instituce pro případ vzniku pojistné události povinna Navrhovateli plnit pouze ve výši (nejisté) hodnoty podílového účtu, jejímž podkladovým aktivem jsou pouze platby od Navrhovatele (ponížené o srážky provedené Institucí), představuje poplatek ke krytí počátečních nákladů zisk Instituce z uzavřené Pojistné smlouvy, resp. úplatu za jí poskytnutou službu. Instituce však fakticky pro Navrhovatele pouze zprostředkovala investici a v žádné fázi trvání Pojistné smlouvy negarantuje žádné plnění.

Instituce na sebe v žádné fázi trvání Pojistné smlouvy nepřevzala pojistné riziko pro případ pojistné události. Ostatně, ze spisového materiálu vyplývá, že takový záměr ani Navrhovatel s Institucí neměli, když z vyjádření Navrhovatele a přímo z Pojistné smlouvy vyplývá, že úmyslem Navrhovatele a Instituce bylo uzavřít smlouvu, ve které k přenesení a přebrání pojistného rizika nedojde, jejím významem měla být pouze investice (spoření), zhodnocení peněžních prostředků. V Pojistné smlouvě tak chybí pojistný zájem Navrhovatele od počátku, a to bez ohledu na to, zda si Navrhovatel jako průměrný spotřebitel mohl v tu chvíli uvědomit, že prostřednictvím Pojistné smlouvy by měl uspokojit pojistný, a nikoli investiční (spořicí), zájem.

Stejně tak Instituce musela vědět, že na základě Pojistné smlouvy nepřebírá pojistné riziko, neboť s Navrhovatelem nesjednala žádné rizikové pojistné, když právě rizikové pojistné představuje přímou úplatu za převzaté pojistné riziko.

Instituce v postavení odborníka, která má licenci k poskytování pojištění a která je povinna tuto činnost vykonávat s odbornou péčí, neměla s Navrhovatelem Pojistnou smlouvu uzavřít.

Argument, že pojistné riziko tkví v možnosti Navrhovatele Pojistnou smlouvu v budoucnu kdykoli změnit, neobstojí, neboť rozhodující je stav v době uzavření Pojistné smlouvy, nikoli předpoklad jejích potenciálních budoucích změn (rozuměj – Instituce musela převzít pojistné riziko již v době uzavření Pojistné smlouvy, pouhá hypotetická možnost jeho přenesení na pojistitele v budoucnu nemůže tento nedostatek zhojit). K tomu finanční arbitr odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu dovozující, že platnost smlouvy se posuzuje vždy vzhledem k okamžiku a okolnostem uzavření smlouvy (srov. rozhodnutí ze dne 22. 5. 2000, sp. zn. 22 Cdo 2374/98, ze dne 29. 5. 2012, sp. zn. 22 Cdo 2222/2011, nebo ze dne 29. 5. 2012, sp. zn. 30 Cdo 1256/2011).

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů a po jejich pečlivém právním posouzení uzavírá, že Pojistná smlouva je absolutně neplatná podle § 39 starého občanského zákoníku, neboť odporuje zákonu o pojistné smlouvě. Instituce na základě Pojistné smlouvy nepřebrala pojistné riziko, ani Navrhovatel jejím prostřednictvím nenaplnil svůj pojistný zájem, když oba tyto faktory představují esenciální prvky pojistného vztahu. Jak již finanční arbitr vyložil výše, v posuzovaném případě nepřichází v úvahu ani zachování platnosti Pojistnou smlouvou disimulovaného jiného právního úkonu, neboť i kdyby ten naplňoval znaky jiného smluvního

typu než pojistná smlouva, obcházel by právní úpravu podnikání na kapitálovém trhu (zákon o kolektivním investování a zákon o podnikání na kapitálovém trhu), a jako takový by byl proto rovněž neplatný ve smyslu § 39 starého občanského zákoníku.

6.8 *K námitce promlčení práva na vydání bezdůvodného obohacení*

Pokud je právo Navrhovatele uplatněné v řízení před finančním arbitrem promlčené (to samé platí i o řízení před soudem), tedy uplynula-li promlčecí doba, aniž by se Navrhovatel po Instituci v této době domáhal vydání bezdůvodného obohacení, nemohl by finanční arbitř uplatněný nárok Navrhovateli přiznat, i kdyby byl oprávněný.

Zákon o pojistné smlouvě obsahoval speciální úpravu promlčení pouze ve vztahu k právu na plnění z pojištění, nikoli promlčení práva dovolat se vydání bezdůvodného obohacení (srov. § 8 zákona o pojistné smlouvě: „*Právo na plnění z pojištění se promlčí nejpozději za 3 roky, a jedná-li se o životní pojištění (§ 54), za 10 let; promlčecí doba práva na pojistné plnění počíná běžet za 1 rok po vzniku pojistné události. To platí i v případě, kdy poškozenému vznikl přímý nárok na pojistné plnění vůči pojistiteli, nebo v případě, kdy pojištěný žádá na pojistiteli úhradu částky, kterou poskytl poškozenému jako náhradu škody, za kterou poškozenému odpovídá.*“).

Z důvodu absence speciální právní úpravy se pro případ posouzení promlčení nároku na vydání bezdůvodného obohacení aplikuje obecná právní úprava promlčení obsažená ve starém občanském zákoníku. Podle § 100 odst. 1 starého občanského zákoníku platí, že „*[p]rávo se promlčí, jestliže nebylo vykonáno v době v tomto zákoně stanovené (§ 101 až 110). K promlčení soud přihlédne jen k námitce dlužníka. Dovolá-li se dlužník promlčení, nelze promlčené právo věřiteli přiznat*“. Dále platí, že se „*[p]romlčují ... všechna práva majetková s výjimkou práva vlastnického. Tím není dotčeno ustanovení § 105. Zástavní práva se nepromlčují dříve, než zajištěná pohledávka. Nepromlčují se rovněž práva z vkladů na vkladních knížkách nebo na jiných formách vkladů a běžných účtech, pokud vkladový vztah trvá*“ (srov. § 100 odst. 2 a 3 starého občanského zákoníku).

Pokud jde o případnou, Navrhovatelem namítanou, absolutní neplatnost Pojistné smlouvy, právo na určení absolutní neplatnosti smlouvy se nepromlčuje. Současně musí finanční arbitř vzhledem ke vznesené námitce promlčení nejprve posoudit, zda by mohl Navrhovateli z případně dovozené absolutní neplatnosti Pojistné smlouvy přiznat nějaké plnění.

Absolutní neplatnost způsobuje, že se na smlouvu hledí jako by nebyla uzavřena, resp. „*působí ze zákona (ex lege) a od počátku (ex tunc), takže subjektivní občanská práva a občanskoprávní povinnosti z takového právního úkonu vůbec nevzniknou, přičemž není rozhodné, zda účastníci smlouvy o důvodu její neplatnosti věděli*“ (srov. například rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. 10. 2008, sp. zn. 30 Cdo 4635/2007).

Podle § 451 odst. 2 starého občanského zákoníku je bezdůvodným obohacením majetkový prospěch získaný mimo jiné plněním z neplatného právního úkonu. Podle § 457 starého občanského zákoníku platí, že „*[j]e-li smlouva neplatná nebo byla-li zrušena, je každý z účastníků povinen vrátit druhému vše, co podle ní dostal*“.

Podle § 107 odst. 1 starého občanského zákoníku platí, že „*[p]rávo na vydání plnění z bezdůvodného obohacení se promlčí za dva roky ode dne, kdy se oprávněný dozví, že došlo k bezdůvodnému obohacení a kdo se na jeho úkor obohatil*“; jedná se o tzv. subjektivní dobu, neboť její běh je závislý na vědomosti dotčené osoby o tom, že se na její úkor jiný obohatil. Podle 107 odst. 2 starého občanského zákoníku platí, že „*[n]ejpozději se právo na vydání plnění z bezdůvodného obohacení promlčí za tři roky, a jde-li o úmyslné bezdůvodné obohacení, za deset let ode dne, kdy k němu došlo*“; v tomto případě se jedná o tzv. objektivní dobu, která není závislá na vědomosti dotčené osoby o bezdůvodném obohacení. K významu zákonné úpravy dvou promlčecích dob srov. například rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 11. 2012, sp. zn. 28 Cdo 161/2012.

V případě práva na vydání bezdůvodného obohacení by musel Navrhovatel svůj nárok uplatnit v promlčecí době u soudu nebo finančního arbitra (srov. § 112 věta první starého občanského zákoníku, že „[u]platní-li věřitel v promlčecí době právo u soudu nebo u jiného příslušného orgánu a v zahájeném řízení řádně pokračuje nebo je-li ohledně jeho práva zahájena mediace podle zákona o mediaci, promlčecí doba neběží od tohoto uplatnění po dobu řízení nebo od tohoto zahájení po dobu mediace“ a § 8 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi, podle něhož „[p]odání návrhu má na promlčení a prekluzi tytéž právní účinky, jako kdyby byla v téže věci podána žaloba u soudů“).

V případě bezdůvodného obohacení platí, že promlčení nároku na uplatnění práva nastane, uplyne-li i jen jedna z promlčecích dob (srov. například rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2010, sp. zn. 28 Cdo 3148/2009 a ze dne 1. 6. 2015, sp. zn. 28 Cdo 5129/2014).

Finanční arbitr rovněž musí považovat každou jednotlivou platbu pojistného za samostatný nárok, u kterého běží promlčecí doba samostatně, a to s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 11. 2014, sp. zn. 33 Cdo 466/2014, podle kterého platí, že „[p]ři postupném pokračujícím získávání majetkového prospěchu (hodnot) se z hlediska promlčení považují za samostatné nároky na vydání plnění z bezdůvodného obohacení nároky, které vznikly ze samostatných oddělitelných případů bezdůvodného obohacení, i když jde o stejné subjekty a stejné skutkové podstaty bezdůvodného obohacení. K uplatnění každého takového práva na plnění z bezdůvodného obohacení začínají běžet objektivní i subjektivní promlčecí doby zvlášť“.

K počátku běhu subjektivní promlčecí doby odkazuje finanční arbitr na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 1. 4. 2016, sp. zn. 28 Cdo 4468/2015: „K počátku běhu dvouleté subjektivní promlčecí doby se ve smyslu § 107 obč. zák. vyžaduje skutečná (prokázaná) vědomost oprávněného, kterou však ustanovení § 107 odst. 1 obč. zák. nemíní znalost právní kvalifikace, nýbrž toliko skutkových okolností, z nichž lze vznik práva z bezdůvodného obohacení dovodit. Požadavek znalosti rozhodných okolností je splněn tehdy, má-li oprávněný k dispozici údaje, které mu umožňují podat žalobu na vydání takto získaného plnění, přičemž však není rozhodné, že již dříve měl možnost dozvědět se skutečnosti, na jejichž základě si mohl úsudek o vzniku bezdůvodného obohacení a osobě obohaceného učinit.“

Finanční arbitr odkazuje také na rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 16. 2. 2016, sp. zn. II. ÚS 3358/14: „Z hlediska posouzení počátku běhu dvouleté promlčecí lhůty je rozhodný okamžik, kdy se oprávněný v konkrétním případě skutečně dozví o tom, že došlo na jeho úkor k získání bezdůvodného obohacení a kdo je získal. Jinak řečeno, pro počátek subjektivní promlčecí doby k uplatnění práva na vydání plnění z bezdůvodného obohacení je rozhodující subjektivní moment, kdy se oprávněný dozví takové okolnosti, které jsou relevantní pro uplatnění jeho práva u soudu. V případě bezdůvodného obohacení získaného plněním z neplatné smlouvy je takovou rozhodující vědomostí znalost oprávněného těch skutkových okolností, z nichž lze dovodit, že smlouva, z níž bylo plněno, je neplatná. Není přitom významné, zda oprávněný má takové právní znalosti, aby byl subjektivně schopen posoudit uvedené skutkové okolnosti a zjistit, že smlouva, podle níž plnil, je neplatná.“

Z výpisu z účtu pojistného předloženého Institucí vyplývá, že Navrhovatel v průběhu trvání Pojistné smlouvy uhradil na pojistném celkem 93.837 Kč, když poslední platbu pojistného uhradil dne 7. 12. 2015. V souvislosti se zánikem Pojistné smlouvy obdržel dne 9. 2. 2016 od Instituce odkupné ve výši 41.648 Kč.

Z předložených podkladů, ani z tvrzení stran sporu finanční arbitr nezjistil, že by Navrhovatel získal subjektivní povědomí o neplatnosti Pojistné smlouvy a o tom, kdo se na jeho úkor obohatil dříve, než jednal se svým právním zástupcem ohledně poskytnutí právní pomoci v předmětné věci. Navrhovatel udělil právnímu zástupci plnou moc k zastupování v předmětném sporu dne 12. 9. 2017. Finanční arbitr konstatuje, že k tomuto dni je

postaveno na jisto, že Navrhovatel musel mít po konzultaci s právním zástupcem subjektivní povědomost o tom, že mohlo vzniknout bezdůvodné obohacení a že se na jeho úkor obohatila Instituce.

Finanční arbitr tedy s přihlédnutím k datu zahájení řízení před finančním arbitrem konstatuje, že dvouletá subjektivní promlčecí doba práva domáhat se bezdůvodného obohacení ve vztahu k jednotlivým platbám pojistného marně neuběhla.

K počátku běhu objektivní promlčecí doby odkazuje finanční arbitr na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 11. 12. 2008, sp. zn. 33 Odo 1136/2006, podle kterého „[p]ro stanovení počátku běhu objektivní promlčecí doby ve smyslu § 107 odst. 2 obč. zák. je rozhodující okamžik, kdy bezdůvodné obohacení skutečně (fakticky) vzniklo; jinak řečeno, aby bylo možno uvažovat o promlčení práva, musí toto právo nejprve vzniknout. Okamžikem, od kterého se počátek běhu objektivní promlčecí doby odvíjí, je tedy okamžik vzniku odpovědnostního vztahu z bezdůvodného obohacení, a to bez zřetele na to, zda oprávněný subjekt o svém právu na vydání plnění z bezdůvodného obohacení věděl či nikoli. Předpokladem stanovení počátku objektivní promlčecí doby je v první řadě kladná odpověď na otázku, zda bezdůvodné obohacení vzniklo, a na ni navazující závěr, kdy se tak stalo“.

S přihlédnutím k datu zahájení řízení před finančním arbitrem finanční arbitr zjistil, že námitka Instituce o promlčení nároku Navrhovatele na vydání bezdůvodného obohacení z absolutně neplatné Pojistné smlouvy vede s jistotou k promlčení nároku Navrhovatele na vrácení pojistného, které uhradil v rozmezí od 11. 11. 2009 do 28. 12. 2014, tj. 61 plateb pojistného v celkové výši 81.337 Kč. Navrhovateli zůstal zachován nárok na vrácení veškerých plateb pojistného uhrazených po datu 28. 12. 2014, tj. 13 plateb v celkové výši 12.500 Kč.

Pokud se jedná o argumentaci Navrhovatele, že Instituce vznesla námitku promlčení v rozporu s dobrými mravy, finanční arbitr připomíná, že vznést námitku promlčení, která přispívá právní jistotě, je právem každého účastníka smluvního vztahu. Finanční arbitr odkazuje na závěry Ústavního soudu v usnesení ze dne 4. 7. 2002, sp. zn. III. ÚS 21/02, že „[ú]čelem promlčení je jednak stimulovat subjekty k včasnému vykonání subjektivních občanských práv (pohledávek), jednak čelit tomu, aby dlužníci nebyli ohledně svých povinností vystaveni po časově neurčitou dobu donucujícímu zákroku (tzv. vynutitelnosti) ze strany soudů. Tím institut promlčení v souladu s požadavkem právní jistoty brání existenci dlouhotrvajících občanských subjektivních práv a jim odpovídajících povinností, které jsou – zejména pokud jde o jejich dokazování po uplynutí delší doby – vždy spjaté s určitou sporností. Lze tedy říci, že povinnému subjektu je poskytnuta námitka promlčení jako účinná možnost ochrany před výše uvedenými negativními dopady dlouhotrvajících občanských subjektivních práv. Je pak na úvaze tohoto povinného subjektu, zda námitku promlčení uplatní či nikoliv. Současně je třeba připomenout, že občanský zákoník zdůrazňuje i vlastní přičinění subjektů pro ochranu svých práv a požaduje, aby především ony samy sledovaly svá subjektivní práva a činily takové kroky, aby nedocházelo k jejich ohrožování a poškozování. Ústavní soud současně považuje za nezbytné zdůraznit, že institut promlčení patří k těm zásadním a závažným institutům občanského práva hmotného, ale i právního řádu jako celku, že nelze do jeho výkladu zasahovat ať již extenzivně, či restriktivně aplikací dalších obecných institutů právního řádu, tj. i aplikací obecných zásad.“

V souvislosti s § 3 odst. 1 starého občanského zákoníku („[v]ýkon práv a povinností vyplývajících z občanskoprávních vztahů nesmí bez právního důvodu zasahovat do práv a oprávněných zájmů jiných a nesmí být v rozporu s dobrými mravy“) Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 8. 2. 2011, sp. zn. 21 Cdo 85/2010, mj. vyslovil, že je možné posoudit uplatnění námitky promlčení jako rozporné s dobrými mravy, ale „jen v těch výjimečných případech, kdy by bylo výrazem zneužití tohoto práva na úkor účastníka, který marné uplynutí promlčecí doby nezavinil, a vůči němuž by za takové situace zánik nároku na plnění v důsledku uplynutí promlčecí doby byl nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání

s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo dosud neuplatnil. Tyto okolnosti by pak musely být naplněny v natolik výjimečné intenzitě, aby byl odůvodněn tak významný zásah do principu právní jistoty, jakým je odepření práva uplatnit námitku promlčení“.

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů nezjistil, že by k promlčení uplatněného nároku Navrhovatele na vydání bezdůvodného obohacení došlo výlučně vinou Instituce nebo že by námitka promlčení byla projevem zneužití práva na úkor Navrhovatele, natož pak, aby některý z těchto důvodů byl naplněn v tak výjimečné intenzitě, která by odůvodňovala odepření možnosti uplatnit námitku promlčení pro rozpor s dobrými mravy.

Proti nároku Navrhovatele na vrácení nepromlčených plateb pojistného ovšem stojí nárok Instituce na vrácení případného bezdůvodného obohacení (plnění vyplaceného Institucí v souvislosti s Pojistnou smlouvou), které by naopak Navrhovatel byl povinen vrátit Instituci ve smyslu výše citovaného § 457 starého občanského zákoníku. Ustanovení § 457 představuje vzájemně podmíněný závazek stran neplatné Pojistné smlouvy, přičemž nárok Instituce na vrácení bezdůvodného obohacení nemůže finanční arbitr v řízení ignorovat, resp. musí provést zúčtování.

Ze shromážděných podkladů vyplývá, že Instituce vyplatila Navrhovateli v souvislosti se zánikem Pojistné smlouvy odkupné ve výši 41.648 Kč. Bezdůvodné obohacení Navrhovatele na úkor Instituce (vyplacené odkupné) tak značně převyšuje bezdůvodné obohacení Instituce na úkor Navrhovatele (nepromlčeného pojistné). Z výše uvedených důvodů tak finanční arbitr nemůže uložit Instituci povinnost vrátit Navrhovateli bezdůvodné obohacení, když po jejich vzájemném zúčtování vyplývá, že Navrhovatel je povinen vrátit Instituci částku převyšující hodnotu nepromlčeného pojistného, resp. rozdíl mezi zjištěnými bezdůvodnými obohaceními.

6.9 Další pojišťovny, zahraničí

Finanční arbitr musí v řízení postupovat podle zásad právní jistoty a legitimního očekávání (§ 2 odst. 4 správního řádu). Rozhodnutí finančního arbitra ve věci musí být předvídatelné, jinými slovy finanční arbitr by měl skutkově shodné nebo podobné případy rozhodovat obdobně tak, aby mezi nimi nevznikaly nedůvodné rozdíly. V případě, že finanční arbitr vede více řízení s obdobným předmětem sporu a skutkovým základem, nemůže posuzovat každý jednotlivý případ zcela izolovaně, naopak, musí zohlednit i tato další řízení.

Posuzovaná smluvní konstrukce (absence pevně stanovené částky pojistného plnění, resp. negarantování výše pojistného plnění) není na pojistném trhu neobvyklá, ba naopak, finančnímu arbitrovi je z úřední činnosti známo, že více pojišťoven má takto koncipované některé pojistné smlouvy, když mnoho z nich je rovněž předmětem řízení dalších navrhovatelů před finančním arbitrem (nejedná se přitom o jednotky, ale desítky obdobných případů). Neuvážené paušální zneplatnění pojistných smluv s výše nastíněným obsahem by mohlo mít výrazný dopad na pojistný trh. Na druhou stranu, finanční arbitr nemůže posvětit případnou praxi (buť rozšířenou napříč pojistným trhem), která by odporovala zákonu nebo jej obcházela.

Finanční arbitr proto musí v řízení postupovat obzvlášť obezřetně, velmi pečlivě zkoumat veškerou smluvní dokumentaci k danému produktu, zjistit veškeré podstatné okolnosti konkrétního případu a identifikovat jeho shodné i rozdílné znaky od obdobných případů a vážít veškeré argumenty Navrhovatele i Institucí, aby neučinil unáhlené rozhodnutí, které by bylo základem pro další rozhodovací praxi finančního arbitra.

V posuzovaném případě finanční arbitr neměl ani žádné vodítko v podobě soudní judikatury, neboť tato otázka nebyla dosud obecnými soudy řešena (jak finanční arbitr usuzuje z jemu dostupných pramenů). Za účelem zjištění, jak se s obdobnými případy vyrovnávají zahraniční právní řády a soudy (možná inspirace v případě obdobné právní úpravy

a rozhodovací praxe), finanční arbitr zkoumal rovněž právní úpravu dané problematiky a rozhodovací praxi v zahraničí. Právní úprava pojišťovnictví evropských států je značně roztržštěná a soudní rozhodnutí cizích států nejsou pro výklad právních norem českého právního řádu závazná. Z Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie uvedených v Memorandu České asociace pojišťoven, jakož ani z rozhodovací praxe jednotlivých vnitrostátních soudů pak závěr o platnosti pojistných smluv, v rámci kterých pojišťovna negarantuje pojištěnému v případě smrti žádné plnění, není možné dovodit.

6. K výroku nálezů

Jako předběžnou právní otázku finanční arbitr dovedl, že Pojistná smlouva uzavřená mezi Navrhovatelem a Institucí je absolutně neplatná, protože odporuje zákonu o pojistné smlouvě; Instituce na základě Pojistné smlouvy nepřebírala pojistné riziko, ani Navrhovatel jejím prostřednictvím nenaplnil svůj pojistný zájem, když oba tyto faktory představují esenciální prvky pojistného vztahu.

Finanční arbitr dále zjistil, že bezdůvodné obohacení Navrhovatele na úkor Instituce v podobě obdržení odkupného značně převyšuje bezdůvodné obohacení Instituce na úkor Navrhovatele v podobě nepromlčených plateb pojistného, když finanční arbitr tyto nároky musel vzájemně zúčtovat. Finanční arbitr tudíž zjistil, že Navrhovatel nemá nárok na vrácení zaplaceného pojistného.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto nálezů.

Poučení:

Proti tomuto nálezů lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi do 15 dnů od jeho doručení podat písemně odůvodněné námítky k finančnímu arbitrovi. Práva podat námítky se lze vzdát. Včas podané námítky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, nález, který již nelze napadnout námítkami, je v právní moci.

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr

Doručuje se
Navrhovatel – datová schránka zástupce ubwseyg
Instituce – datová schránka zástupce rddijk5

